

Tatu Puukko

Miten minusta tuli taiteilija?

Kuvataiteen koulutusohjelma
maalaustaide
2012

Miten minusta tuli taiteilija?

Puukko, Tatu Mikael

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Kuvataiteen koulutusohjelma

toukokuu 2012

Ohjaajat: Velhonoja Matti ja Hautala Päivi-Maria

Sivumäärä: 23

Asiasanat: taitelijat, identiteetti, prosessit, elämänkaari

Opinnäytetyöni kirjallisessa osuudessa olen pyrkinyt löytämään vastauksia kysymyksiin miksi ja miten minusta on tullut taiteilija. Olen pyrkinyt löytämään käännekohtia ja tapahtumia elämästäni, jotka ovat ohjanneet minua valitsemaan kuvataiteen ammattina.

Kävin läpi elämäni lapsuudesta ala-asteelle ja sieltä yläasteelle, tutkin lukion vaikutuksia ja lopulta perehdyin taidekouluni vaikutuksiin minuun taiteilijana.

How did I become an artist?

Puukko, Tatu Mikael

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Fine Arts

Month 2012

Supervisors: Velhonoja Matti ja Hautala Päivi-Maria

Number of pages: 23

Keywords: artists, identity, processes, the course of one's life

In this thesis I am on the search for answers for two questions: why and how did I become an artist. I have tried to find events or situation from my life which have pushed me towards becoming an artist.

I went through my life from my early childhood to my primary school, middle school to high school and in the end I am wondering how the fine art school has changed my perceptions on being an artist.

Sisällys

1	JOHDANTO.....	5
2	VARHAISLAPSUUS	6
3	ALA-ASTE	7
3.1	Tikku-ukkosotia	7
3.2	Tavallinen lapsuus ja kopiominen	7
3.3	Pokémon	8
3.4	Värit	8
3.5	Huomio	8
3.6	Ala-asteen loputtua	9
4	YLÄASTE.....	10
4.1	Uusi aalto	10
4.2	Alvar Aallon harjalla.....	10
4.3	Uuteen kotiin kokeilemaan uusia asioita	11
5	LUKIO.....	13
5.1	Jyväskylän Lyseon Lukio	13
5.2	Kilpailu	13
5.3	Kuvaamataidon luokka	14
5.4	Kokeiluja.....	15
5.5	Uusia näkemyksiä	16
6	TAIDEKOULUN NELJÄ PITKÄÄ VUOTTA.....	17
6.1	Hakukokeet	17
6.2	Uusia asioita.....	18
6.3	Kaksi ensimmäistä vuotta	18
6.4	Opiskelijavaihto	19
6.5	Kiina.....	19
6.6	Vaihtovuoden jälkeen	20
6.7	Tunnelmat puolen vuoden jälkeen.....	20
6.8	Paluu kotiin ja kouluun	21
6.9	Lopputyö	22

1 JOHDANTO

Tämä on katsaus lapsuuteeni ja nuoruuteeni. Selvitys siitä, että miksi minä maalasin opinnäytetyöni enkä kirjoittanut renessanssin vaikutuksesta nykypolitiikkaan. Mikä johti minut taidekoulun opinnäytetyönäyttelyn avajaisiin ja miksi olen kiinnostunut taiteesta. Olen aina piirtänyt, oli se sitten seinille tai kouluvihkojen sivuille. Kynä on aina mennyt omia menojaan paperilla ja siitä on syntynyt jotain uutta. Tämä uuden luominen on minusta hienointa, kyky tuottaa jotain mitä ei ole ollut ennen. Mutta tärkein kysymys on, että miten minusta on tullut se mitä olen nyt? Minä olen minä plus minuun ympäristöni kautta vaikuttaneet asiat.

Kokemani ja oppimani asiat tekevät minusta osittain sen mitä minä olen tällä hetkellä. Monet asiat ovat viettäneet minua kohti taiteilijan uraani. Samalla kun kaksi isoveljeäni halusi tietokone –alalle, olisi se ollut viimeinen asia mitä minä olisin halunnut. Valitsin toisin ja olin perheeni musta lammas moniltakin osin, pääsin kokeilemaan monia asioita, joita veljeni eivät edes halunneet kokeilla. Harrastin jopa telinevoimistelua kaksi vuotta ollessani ala-asteella. Olen ainoa veljistäni, jonka ala on täysin päinvastainen kuin vanhempieni, olen asunut Kiinassa miltei vuoden ja monin tavoin olen avoimempi ja uskaliaampi kuin veljeni ja kohta olen myös taiteilija. Ainakin miltei valmis taiteilija vaikkei aina siltä tunnukaan.

Viimeisen puolen vuoden aikana kaikkien niiden unettomien öiden ja lukemattomien suklaalevyjen jälkeen tuntuu, että tämä kaikki on ollut sen arvoista. Maalaukseni roikkuu Kaapelitehtaan seinällä ilahduttaen ihmisiä ja avajaiset olivat mahtava kokemus, pääsin jopa antamaan allekirjoitukseni ensimmäistä kertaa elämässäni. Suurimpia hetkiä elämässäni taiteentekijänä ovat olleet diplomin saaminen kuudennella luokalla, lukioaikainen kamppailu paremmuudesta ja tärkeimpänä taidekoulu, joka on syventänyt tietojani ja taitojani. Tavoitteet taiteilijana ovat varsin vaatimattomat, olen mielissäni jos joku vaikka vain yksi henkilö saa paremman mielen maalauksieni kautta, en tahdo sen enempää enkä vähempää.

2 VARHAISLAPSUUS

Löysin värikynät jo varhaisella iällä ja pian pöydät ja muut pinnat täyttyivät hauskoista kuvioista. Kun olin pieni aloin piirtää ja piirroksistani tuli hienoja, ainakin vanhempieni mukaan. En ollut juurikaan normeista poikkeava lapsi, vaan leikin muiden mukana ulkona ja sain oman osuuteni ampiaisen pistoista. Veljiäni seuraten otin kynän käteeni ja aloin suorastaan matkia heitä. Minulla on kaksi isoveljeä, jotka olivat jo pitkään ennen minua piirtäneet kaikenlaisia hahmoja animaatiosarjoista sarjakuviin. Vanhin isoveljistäni tykkäsi piirtää Teini-ikäisiä mutanttinja kilpikonna, kun minä ja vanhempi veljeni piirtelimme yhdessä Prätkähiiriä ja huikeita tikkuukkosotia. Aloin piirtelemään jatkuvasti tullessani noin kolmen vuoden ikään, äitini piti piirtämistä hyvänä ajanvietteenä ja aina kun meillä ei ollut tekemistä hän ohjasi meidät piirtopöydän äärelle. Vietin usein aikaa veljeni kanssa piirrellen mitä mielenkiintoisimpia taistelukohtauksia elokuvista ja hahmoja sarjakuvista.

3 ALA-ASTE

3.1 Tikku-ukkosotia

Ala-asteella tai alakoulussa, kuten nykyaikana sanotaan, ensi kertaa tajusin, että mistä tässä on oikeasti kyse. Kysehän oli tietenkin tikkusodista ja väkivallasta tietenkin. Ala-asteella piirsin ensimmäiset raat tikkusodat, joissa ei säästely verta tai panoksia. Tikku-ukkosotilaiden raajat lentelivät ja päät poksahtelivat, kun ne ampuivat paperilla toisiaan. Menimme niin pitkälle, että kehitimme silloisen parhaan kaverini kanssa vuoropohjaisen tikku-ukkosotapelin, jota pelasimme aina välitunneilla. Silloisiin kiinnostuksen kohteisiin kuului vahvana osana pelit, jotka tulivat isäni kautta veljilleni ja veljeni kautta minulle. Voisi varmasti sanoa, että suuri osa tikku-ukko piirustuksistani sai nostetta siivilleen kaikista niistä sotapeleistä, joita pääsin seuraamaan veljeni vierestä heidän pelatessa.

3.2 Tavallinen lapsuus ja kopiominen

En voi sanoa, että minulla olisi ollut mitenkään erikoinen lapsuus vaikkakin piirsin hieman enemmän kuin ikätoverini. Olin silti aivan yhtä huono/hyvä koulussa, valitin siitä mitä lautaselleni laitettiin ja ylläpidin sekasotkua huoneessani. Se yksi erottava asia oli, että piirsin enemmän ja sitä todellakin tein paljon lapsena. Tätä jatkui useiden vuosien ajan, seinien täytyessä piirustuksistani ja kohta huoneeni näytti siltä, että se olisi tapetoitu piirustuksillani. En tiedä mitä isoveljeni piti tästä, vaikka asuimmekin samassa huoneessa niiden vuosien aikana. Tuohon aikaan olin myös hyvin aktiivinen sarjakuvien lukija, tyhjensin lähi- että kaupunginkirjaston sarjakuvista ja luin ne kaikki aina maratoonarin sisulla läpi. Kaikkien ystävä puolialaston vesilintu Aku Ankka on vieläkin yksi kestopuosikeistani ja kolmannen luokan aikana aloin tutustua asiaan nimeltä mallioppiminen. Yksi lempihahmoistani oli tietenkin Roope-setä ja lempi ankkataiteilijani Don Rosa, jonka kirjat yhä lukisin mielelläni läpi. Tykästyin hänen piirrostyylinsä ja kopioin sarjakuvien kansista Roope-sedän kuvia. Muistan erään piirrokseni ja täytyy myöntää, että mittasuhteet kärsivät aika huomattavasti minun näkemykseni jälkeen. Tämän jäljennöksen ansionsa sain kuulemma karkkirahaa, kun se oli niin vakuuttava.

3.3 Pokémon

Ala-asteeni aikana tapahtui suuri ilmiö, jota ei voi jättää mainitsematta ja se oli Pokémon. Villitys valtasi koko kouluni ja varmasti koko Suomen. Sarja kertoo teini-pojasta, joka lähtee elämään suuremmalle matkalle kouluttaakseen pientä lemmikkiolentoaan taistellen monimuotoisten haasteiden läpi. Pokémonista tehtiin sarjakuvia, keräilykortteja, pehmoleluja, animaatio-sarja ja muita värikkäitä tavaroita lapsien huoneisiin ja myöhemmin kaapin pohjalle pölyttymään. Itseäni suuresti kiinnosti tietenkin itse animaatio-sarja ja uppouduin aivan kokonaan sen maailmaan. Minulla ei juuri ollut tuohon aikaan käyttörahaa kaikkiin niihin tuiki tärkeisiin tavaroihin, joita tarvitsin niin paljon. Olinkin tuohon aikaan nokkela ja havaitsin markkinaraon ja ryhdyin toimeen. Saadakseni sarjaan liittyviä pelikortteja oli minun keksittävä tapa saada niitä ilman rahaa. Kaverini tiesivät, että olin luokan taitavimpia piirtäjiä, joten rupesin raapustamaan heidän lemmiolentojaan muutamaa korttia vasten. Loppujen lopuksi minulla oli kasassa pienoinen nippu pelikortteja, joilla en siltikään päässyt kavereideni tulisiin pelisessioihin mukaan, koska minulla ei ollut tarpeeksi kortteja.

3.4 Värit

Aloitin piirtämisen veljieni kanssa miltei ainoastaan lyijykynillä, vaikka meillä oli laatikot täynnä äitimme ostamia huopa- ja värikyniä. Aku Ankka –maailman hahmojen kopioimisen lomasta minulle kuitenkin heräsi halu värittää hahmot. Kirkkaat värit sarjakuvista olivat mahtavia ja pyrin niitä tuomaan myös omiin piirroksiini, vaikken onnistunut siinä kovinkaan usein. Olin ainut, joka otti värit vakavissaan ja tässä kenties on jonkinlainen ensi askel taiteen tekemistä päin. Ehkä vain taiteilija on tarpeeksi rohkea ottamaan riskejä ja leikkimään väreillä, muodolla ja normeilla.

3.5 Huomio

Muistan hyvin kuudennelta luokalta miten kuvaamataidon tunneilla ihmiset tulivat luokseni ja olivat jollain tapaa hämmentyneitä. Näin oli myös opettajani ja kappas vain aivan puskan takaa minulle myönnetään kuvaamataidon diplomi. Tämänlainen tunnustus varmasti on osaltaan antanut minulle lisää potkua siihen suuntaan missä

olen nyt. En voi sanoa, että olin valintani tuolloin tehnyt taiteilijan urasta vaan olin vielä varma, että minusta tulisi puuseppä mutta kuinkas nyt kävikään.

3.6 Ala-asteen loputtua

Koko ala-asteeni oli näin taaksepäin katsottuna hyvin paljon kopiointia. Kopioin veljiäni, kopioin Aku Ankkaa ja tein suurennoksia kavereilleni Pokémoneista. Matkiminen on tunnetusti imartelun korkein muoto, joten ei siinä sinällään ollut mitään pahaa. Voisi sanoa, että lapsuuteni oli minun” kopio –vaiheeni”.

4 YLÄASTE

4.1 Uusi aalto

Juuri yläasteen alkaessa minä perheeni kanssa muutimme Jyväskylän sisällä toiseen kaupunginosaan. Keräsimme kampeemme ja pääsimme muuttamaan Säynätsaloon Alvar Aallon suunnittelemaan kunnantalon, joka nykyisellään toimii kaupunginosa-talona. Rakennuksessa on pieni määrä erikokoisia asuntoja, joita ennen käyttivät todennäköisimmin kaupungintalon henkilökunta perheineen. Meidän asuntomme oli

kaikista suurin ja kerrotaan, että itse Alvar Aalto olisi asunut siinä jonkin aikaa. Talo on hyvin erikoinen sisältä kuin myös ulkoapäin, sisäpihalla on pieni suihkulähde ja meidän asuntollamme oli kaksi sisäänkäyntiä. Me lapset

jouduimme sulloutumaan yhteen pienehköön huoneeseen, jossa ei paljon tilaa jäänyt toisillemme. Kaiken lisäksi minun ala-asteen aikana meidän perheeseemme oli tullut lisäystä, joten huoneen pääsi jakamaan tällä kertaa neljä poikaa. En välittänyt tästä juurikaan ja jatkoin tavalliseen tapaan harrastuksiani. Pian seinä, joka oli kerrossänkyä vieressä tuli täyteen papereita, jotka olivat täynnä minun uusimpia piirroksiani. Piirrokset muuntautuivat osittain aiheiltaan ja enää ei ollut aivan niin raakoja tikkuukkosotia kuin ennen. Ne alkoivat kehittyä siihen suuntaan, että ne sisälsivät erilaisia hahmoja ja heillä kaikilla oli oma persoonansa. Siirryin tuntemattomista tikkuukoista hahmoihin, joilla oli ilmeitä ja kyky ilmaista tunteita.

4.2 Alvar Aallon harjalla

Vaikuttiko asuminen yhden Suomen tunnetuimman henkilön suunnittelemista rakennuksista minuun? Varmasti, pidin erityisesti kunnantalon puolesta ja pienestä sisäpi-

han suihkulähteestä, jonka äärellä hyvin usein istahdin nauttimaan kesän auringosta. Asuntolan puolelta rappukäytävästä oli suora käynti myös kunnantalon sisälle. Siellä oli tyylitelty ovi, joka johti suoraan neuvotteluhuoneisiin ynnä muihin tiloihin. Pidin sen avoimuudesta, valosta ja tiililattioista. Pienenä poikana en tietenkään tajunnut kaikkia sen tuomia vaikutteita, mutta on pakko myöntää että nykyiselläänkin vielä pidän avoimista tiloista yli kaiken. En halua ahtautua pieniin seinillä ympäröityihin tiloihin pidemmäksi aikaa, onneksi taidekoulu osoittautui hyvinkin avoimeksi sen puolesta. Harmikseni emme asuneet kauankaan Alvar Aallon kunnantalossa, vaan muutimme omakotitaloon lähiseudulla.

4.3 Uuteen kotiin kokeilemaan uusia asioita

Talo sijaitsee Päijänteen rannalla ja tuosta rantanäkymästä muodostui yksi lempinäköni. Vietin paljon aikaa meidän laiturillamme uiden ja leikkien veljeni kanssa. Asuimme talon toisessa kerroksessa, jonka seinät piakkoin myös täyttyivät uusimmilla piirroksillani. Suurimpia ajanvietteitäni yhä oli piirtäminen, mutta yläasteen aikana sain ensimmäiset pastelliväriini ja aloin kokeilla niillä tekemistä. Yksi suurimmista tönäisyistä tuli kansallisopistossa. Äitini laittoi minut kahdelle kurssille. Toinen oli kuvataiteen kurssi, jossa maalasin venäläisen opettajan johdolla ollessani luokan ainoa miespuolinen ja toinen oli pianonsoiton alkeiskurssi. Venäläisen opettajan johdolla sain tuntemusta niin anatomiasta kuin muodon ymmärtämisestä. Hän oli kova opettaja ja opasti suoraan, missä mikäkin luu sijaitsi näyttäen kädellä omasta ruumiistani. Mielenkiintoista lähentelyä voisi sanoa, mutta hän teki näin jokaisen oppilaan kohdalla. Tein ensimmäisen asetelmatyöni siellä ja muistelen, että siitä tuli oikein hieno ja värikäs. Harmikseni en tullut hakeneeksi yhtäkään työtäni opistolta, kun kurssi oli loppu vaan ne kaikki jäivät sinne kaapin pohjalle.

Pianonsoiton aloitin jo ala-asteella erään musiikkiopiskelijan alaisuudessa. Kävin hänen luonaan soittamassa pianoa ja sieltä minä sitten jatkoin yksityisille pianonsoiton kursseille kansalaisopistolle. Soitosta ei juuri tullut mitään, koska minulla oli aina jotain ”tärkeämpää” tekemistä ja en sen takia soitellut paljoakaan. Tämän takia vielä ostatin äitini kautta kalliin pianon, joka on vieläkin turhan panttina äitini luona. Kummatkin näistä kursseista kuitenkin olivat tavalla tai toisella taiteeseen liittyviä, tai oikeastaan juuri sitä itseään, taidetta. Pidin näissä kahdessa asiassa

siitä, että sain tuottaa jotain. Pianolla tuotin ääniä, vaikkakin säröääniä ja taidekursilla tein piirroksia ja maalauksia. Tästä alkoi ensimmäinen varsinainen suuntaa antava elämänvaihe; tahdoin luoda jotain uutta.

5 LUKIO

5.1 Jyväskylän Lyseon Lukio

Hakiessani yläasteelta lukioon oli odotukseni kovat, Jyväskylän Lyseon Lukio on Suomen ensimmäinen suomenkielinen oppikoulu ja hienon perintönsä ansiosta sillä on tietynlainen asema Jyväskylän lukioiden joukossa. Keskiarvon tulisi olla korkea, jotta kouluun kykenisi pääsemään. Oma keskiarvoni oli alle sen mitä edellisvuosina keskiarvolta oli odotettu. En tiedä oliko onnenpotkua tai kohtaloa tai mitä vain, mutta pääsin sisälle. Keskiarvoni oli miltei puolinumeroa alle sen mitä vaadittiin viime vuonna, mutta sinä vuonna kun minä hain, keskiarvoa pudotettiin sopivasti, koska he halusivat opiskelijoita enemmän kuin muina vuosina. Tämän onnenpotkun myötä pääsin juuri siihen kouluun, johon olin aina halunnut.

5.2 Kilpailu

Kuten nimesin ala-asteen ajan kopio –vaiheekseni, voisin nimetä lukioni ajan paremmuuteen pyrkimiseksi tai kilpailun ajaksi. Tällöin minulle muodostui tahto tulla paremmaksi kuin muut ja kun näin, että joku henkilö oli taitavampi piirtäjä/maalari kuin minä, niin olin kateudesta vihreä

ja pyrin tekemään entistäkin taitavimpia piirroksia. Eräs ystäväni oli yksi pahimmista kilpailijoistani, tai näin minä vähintään ajattelin. Hän oli minua vuoden vanhempi ja monin kerroin minua taitavampi, hänellä oli tietynlainen tyyli kehittynyt jo varhaisella iällä ja minä olin vielä siellä täällä ja kokeilin kaikenlaista, kuin myös nykyään. Hän oli perehtynyt tarkemmin anatomiaan ja hänen tyyliisuntansa viitto japanilaisen mangaan suuntaan, turhankin tuttuun tapaan aloin jäljitellä hänen tyyliään. Kaikesta

tästä sain kuulla minun veljeltäni, että kopion häntä kokoajan ja minulla ei ole mitään omaa. Nyt tiedän, ettei tarvitse antautua yhdelle tyyliuunnalle vaan voi kokeilla vaikka koko ikänsä.

Tuolloin toisten tyylit olivat niin puhtaita ja minun oli vähän siellä sun täällä, tuntui että olin heitä huonompi. Tämän takia pyrin kopioimaan ja parantamaan itseäni entuudestaan. Pääsin irti selvästä kopioimisesta lukion kakkosella ja aloin tekemään hieman omanlaisiani töitä. Minua alkoi kiinnostaa mytologia ja muinaiset uskonnot kaverini, uskonnon- ja historiankurssien myötä. Aiheet alkoivat näkyä piiroksissani erilaisina jumalhahmoina ja temppeleinä. Yksi lukiokavereistani oli vienyt kiinnostuksensa kaikkeen myyttiseen äärimmäisen pitkälle, hänen vihkonsa ja piirroslehtiönsä olivat täynnä skandinaavisen muinaisuskosten riimuja ja 1400-luvulle tyypillisiä kerubeja ilmoittamassa kansalle uutisista. Tätä tyyliä ihailin aikani, mutta mieleni oli jo muuttunut tietyllä tavalla, että yksi suunta ei enää merkinnyt niin paljoa minulle. Kaikki ovat erilaisia, eikä minun ole tarve pyrkiä samaan kuin toinen vaikka kuinka tykkäisin hänen töistään. Tästä huolimatta tunsin itseni jälleen huonommaksi ja pyrin tekemään omasta mielestäni hienompia tai taitavampia töitä. Kilpailuviettiäni lukioaikana kuvataiteen suhteen oli erittäin suuri, saatoin vähätellä muita vain sen takia koska he olivat taitavampia kuin minä itse ikään kuin pönkittääkseni omaa itsetuntoani. Vapaiden markkinoiden idea perustuu kilpailuun ja tuosta kaikesta kilpailusta ei ole ollut muuta kuin hyötyä minulle. Tahto pyrkiä parempaan on yksi asia, joka minulla vieläkin on säilynyt. Olen hyvin valikoiva kohteistani, joissa tahdon kilpailla. Lukiossa toiset asiat saivat jäädä kuvaamataidon edessä, kun halusin olla siinä parempi. En antanut arvoa sellaisille asioille, joilla minun mielestäni ei ollut mitään annettavaa minulle. Asioista, joista ei välttämättä olisi mitään hyötyä tulevaisuudessa. Tein monet asiat rimaa hipoen pienimmällä mahdollisella panoksella, tämä antoi tilaisuuden keskittyä muihin asioihin, minulle tärkeisiin asioihin.

5.3 Kuvaamataidon luokka

Lempipaikkojani Lyseolla oli kuvaamataidon luokka, jonne kokoontuimme miltei joka välitunti ja ruokatauko ystävieni kanssa. Vaikkei osa kavereistani ollut huikean

taiteellisia, viihtyivät he silti kuvaamataidon luokassa, jossa vallitsi rento ja miellyttävä ilmapiiri. Valitsin itselleni miltei maksimimäärän kuvaamataidon kursseja lukiossa, joten siellä todellakin tuli vietettyä suuri osa koko lukioajastani. Kurssit olivat suurimmalta osin itsenäistä työskentelyä kurssin alussa opettajan antamien ohjeiden jälkeen. Opettajani oli mitä miellyttävin ihminen, mitä nyt hieman poissa luokasta liikaa mutta sosiaalinen ja mukava naishenkilö. Hän kertoi jatkumahdollisuuksista ja minä päädyin hakemaan Kankaanpäähän.

5.4 Kokeiluja

Lukiossa tutustuin erääseen henkilöön, joka oli kova digitaalisen kuvauksen harrastaja. Hänen kautta löysin itsekkin digikameran ilot ja rupesin harrastamaan sitä hyvin aktiivisesti. Kamera kuljeksi mukana koulusta kävelyretkille ja kuvia tuli varastoon varsin monta. Kuvatuin aiheeni oli auringonlaskut, jotka näkyivät hienosti meidän omalta pieneltä laituriltamme Päijänteen rannalta. Kuvauksen ohessa kaverini kanssa kiinnostuimme hylätyistä tehtaista ja rakennuksista, kävimme vierailemassa muutamilla alueilla ja hänen ottaessa kuvia minä kiertelin ja ihastelin rappeutuneita seinämiä ja ruostuneita laitteita. Lukiota valmistuttuani sain lahjaksi isältäni hänen vanhan kameransa, vaikkakin olin käyttänyt sitä jo entuudestaan. Monet harrastuksistani ovat tukeneet muuta taiteen tekemistäni ja ne nivoutuvat yhteen luontevalla tavalla. Yhdistelmä eri keinoja tuottaa mielestäni paremman tuloksen kuin yksi ainoa lähestymistapa, olen aina ollut kokeellinen ja haluan nähdä miltä maailma näyttäisi erilaisista näkökulmista. Kokeilin lukiossa käydessäni myös itämaista taistelulajia jujutsua, vaikka jätin sen taakseni perus-

kurssin jälkeen on se jättänyt minuun ikään kuin arvostuksen niitä ihmisiä kohtaan, jotka sitä harrastavat tosissaan. Kokeillen eri näkökulmia näkee oman elämänsä mahdollisuudet ja osaa valita helpommin. Taiteen tekemisen suhteen taistelulajit eivät ehkä suoranaisesti millään tavalla vaikuta, mutta suurimpana inspiraationlähteenä yleensä toimii oma elämä. Mitä enemmän kokemuksia on myös sitä enemmän mahdollisuuksia.

5.5 Uusia näkemyksiä

Koko lukioaikaani kuvastaa tietynlainen tavoittelu, pyrkimys paremmuuteen ja kilpailu. Ystäväni kanssa kilpailimme internet sivujemme kävijämääristä ja minä yritin tehdä paremmin teokset kuin muut kuvaamataidon kursseilla. Kokoaikainen kilpailu kehitti minua teknisellä tasolla, mutta ei tuonut oikeaa sisältöä tekemisiini. Sanon, että uskottava taide on ilman kilpailua, ilman kateellisuutta ja ilman välitystä mitä muut ihmiset töistä sanovat. Minulle se vaatii tietynlaisen ympäristön ja tuo ympäristö yleensä löytyy sieltä omasta pienestä nurkastaan, yleensä työpöydän ääreltä, jossa kynä ja paperi odottavat uusia ideoita.

6 TAIDEKOULUN NELJÄ PITKÄÄ VUOTTA

6.1 Hakukokeet

Suurin askel kohti taitelijan uraa oli tietenkin valinta lähteä taidekouluun. Pyrkimykseni oli ensin hoitaa siviilipalvelus alta, mutta en saanut paikkaa ja sain tietää, että minut oli kutsuttu taidekoulun hakukokeisiin, joten päätin ottaa sen tarmokkaasti vastaan ja pärjätä siellä. Ainut hakukohteeni oli Kankaanpään Taidekoulu, katsoin läpi kaikkien muiden koulujen hakutehtävät ja mikään niistä ei juuri innostanut minua ryhtymään niitä tekemään. Tein työt huolella läpi ja viimeisellä hetkellä noin kaksikymmentä minuuttia ennen postin lähtemistä viimeisenä päivänä sain ne kaikki lähettämään ja muutamaa viikkoa myöhemmin minulle tuli kirje, että minut on kutsuttu hakukokeisiin. Hakukokeet olivat neljän päivän mittaiset täynnä erilaisia kokeita.

Mieleeni jäi vahvimpana miellyttävä tunne Kankaanpäästä ja eräs vesivärimaalaus, jonka tein hakukokeitten tehtävänä. Kokeet menivät ohi ja pääsin sisälle, en ollut varma mitä odottaa koululta, mutta varmoin mielin muutin Kankaanpäähän.

6.2 Uusia asioita

Koulu alkoi hitaasti ja viikot vierivät minun oppiessani kaikkea perspektiivistä mal-
limaalaukseen. Ensimmäiset työni olivat ties minkälaisia tekeleitä, mutta tekniikan
haltuun saaminen vaatii aikaa ja kärsivällisyyttä. Ensimmäisen vuoden vierieissä ohi
opin monia asioita, mutta koko tuon vuoden ajan kaipasin omaa tekemistä. Ei kurssi-
töitä vaan omaa rauhaa ja omankaltaisia töitä omalla tahdilla. Siihen avautui mahdol-
lisuus toisen vuoden aluilla, kun meidän oli valittava linja mihin lähteä. Olin jo var-
ma, että menisin grafiikan puolelle, mutta viimeisellä viikolla muutin mieleni ja ajat-
telin, että olen tehnyt maalauksia koko ikäni ja se on juuri se missä haluan kehittyä.
Harmikseni koulussa ei juuri saanut valita vähän kaikkea kaikesta, joka varmasti olisi
ollut miltei paras mahdollinen vaihtoehto. Maalaus –linjan valinta oli minulle oikeas-
taan hyvin luonteva valinta. Koin monet asiat maalauksessa vaikeaksi, en vielääkään
osaa lähestyä öljyvärejä kuten minun ehkä pitäisi kyetä. Taidemaalarina minun pitäi-
si osata käsitellä kaikkia tekniikoita vähintään kohtalaisesti, mutta minulle tutuim-
maksi on muodostunut akryyli.

6.3 Kaksi ensimmäistä vuotta

Ensimmäistä kahta vuotta voisi kuvailla taiteilijan urani suurimmiksi harppauksiksi,
kaksi vuotta täynnä erilaisia kursseja, jotka kaikki osin täydensivät jo tietämäni tai
opettivat täysin uutta. Näiden kahden vuoden jälkeen tietoni ja taitoni syventyivät,
opin taidehistorian kautta alkuperistä ja muiden kurssien kautta opin näkemään tai-
teen tekemistä muuten kuin vain teknisenä suorituksena. Suhteeni taiteen tekemiseen
muovautui täysin erilaiseksi kuin mitä olin ajatellut. Alussa olin asettanut itselleni
ainoaksi tavoitteeksi parantua teknisesti, mutta siinä samalla tuli aarre arkullinen
muuta tietoa. Minulle on jo herännyt tietynlainen ammattilypeys ja –identiteetti. Halu
pyrkä parempaan ei ole kadonnut mihinkään, mutta samalla olen herännyt siihen,
että taiteella on ylevämpiä tarkoitusperiä kuin vain olla koristeena jonkun seinällä.

6.4 Opiskelijavaihto

Kolmantena vuonna minulla oli edessä vaihtovuosi, olin jo pitkään haaveillut meneväni jonnekin kauas Suomesta, Aasiaan tai Keski-Eurooppaan. Olin lukenut kuinka ystävänä olivat lähteneet kiertämään Kaakkois-Aasiaa ristiin rastiin ja kuinka sukulaiseni kävivät Japanissa. Tämän täytyi muuttua ja hain opiskelijavaihtoon. Kuvataiteen koulutusohjelmassa jaossa oli maita, kuten Englanti, Espanja, monia Keski-Euroopan maita ja Thaimaa. Minä pyrin mahdollisimman kauaksi Suomesta ja olin kiinnostunut aasialaisista kulttuureista, joten Bangkok oli luonteva vaihtoehto, mutta sitten tapahtui punapaitojen mielenosoitus, joka jatkui kuukausia ja vaihtovuosi peruuntui. Minä ja toinen opiskelijakaverini saimme kuitenkin toisen mahdollisuuden ja maana oli idän punainen lohikäärme, Kiina. Otin paikan vastaan pikimmiten, koska tahto ulkomaille oli jo kasvanut äärimmäisyyksiin ja aloin jo voida pahoin Suomessa. Odotukset muuttuivat täysin, koska olin jo suunnitellut meneväni Bangkokiin, mutta en missään nimessä voinut kutsua Kiinaa huonoksi vaihtoehdoksi.

6.5 Kiina

Saavuttuani Pudongin lentokentälle Kiinaan kului hetki tajuta, että olin täysin vieraassa ympäristössä. Kaikki meni hyvin alusta lähtien, tutustuin paikallisiin ja nautin täkäläisistä ruoista. Kiinalaiset ovat hyvin ystävällistä kansaa, jotkut eivät niinkään paljoa, mutta sitäkin useammat ovat. Koulussa meillä oli vain kaksi kurssia, jotka vähän raapaisivat sanaa taide. Ensimmäinen oli kiinalaista perinteistä maalausta tulkin avustuksella, koska meillä oli kiinalainen mestari, kuten he kutsuivat häntä. Tämä kurssi osoittautui erittäin antoisaksi, teimme tussipiirroksia vuorista ja muista mielenkiintoisista maisemista, joita katselimme monista opettajan kirjoista. Opettaja oli myös hyvin antelias ojentamaan meille auttavan kätensä tekemällä meidän maalauksemme loppuun miltei kokonaan, näyttivätpähän paremmilta. Toinen kurssi oli kiinalaista kalligrafiaa, jossa meillä piti olla oppilaat kääntämässä meidän opettajamme, mutta syystä tai toisesta oppilaat jättivät sen omaan arvoonsa ja me saimme tyytyä hymyilemään opettajallemme ja tekemään itsenäisesti. Siinä kaikki, mutta enemmän kuin mitään Kiinan vaihtovuosi oli kokemuksena mitä ihmeellisin. Kaikki hetket, joita siellä koin olivat tavalla tai toisella erilaisia ja kiinnostavia, olen suuri

kulttuuri-intoilija ja pidän uusiin kulttuureihin tutustumisesta ja minulle Kiina edusti täyttä ääripäätä siihen, mihin olin ennen tottunut. Katsoessani taaksepäin vaihtovuotani on vaikea sanoa muuttiko kokemani asiat minua taiteilijana. Oma taiteen tekemiseni jäi Suomeen, mutta tahto tehdä kasvoi mitä lähemmäksi kotiinpaluuta pääsin. Mikäli se ei tehnyt minusta parempaa maalaria, se muutti minut täysin ihmisenä. Vaikka puoli vuotta ei ole kovinkaan pitkä aika, tajusin silti miten maailma on täynnä ihmeellisiä asioita.

6.6 Vaihtovuoden jälkeen

Palattuani Suomeen ja jätettyäni paremman puoliskoni lentokentällä taakseni ei ollut helppoa palata Suomeen. Koulu kutsui ja sinne palasin hyvillä mielin saatuani Kankaanpäästä asunnon. Haikea mieli vaivasi ja taiteen tekemiseni jäi varsin vähäisiksi ja tahto lähteä takaisin Kiinaan oli valtava. Olin kliseisesti sanottuna rakkaudesta sokea, mutta ainoa miellyttävä aihe piirtää tai maalata oli tyttöystäväni. Piirsin useita piirroksia ja kaikki olivat hänestä, puhuimme useasti internetin välityksellä ja olimme jatkuvasti yhteydessä sähköpostin kautta. Vaikka kaikki tämä jarrutti taiteen tekemistä, paransi se minua ihmisenä. Kolmannen vuoden lopussa halusin lähteä heti kurssien loputtua takaisin Kiinaan, ikävä painoi ja kohta oli jälleennäkemisen aika. Palasin Kiinaan ja asuin tyttöystäväni perheen luona puolisen vuotta. Tämä aika poikkesi monin tavoin vaihtovuoden ajasta, sillä enää ei ollut kouluympäristöä ja sijaistukiverkostoa toisten vaihto-opiskelijoiden kautta. Nyt minä olin yksi tyttöystäväni perheen luona, ja siellä ei paljoa englantia kuullut. Tuona puolena vuotena oli kaikenlaista haastetta suuntaan ja toiseen, mutta sain tehtyä muutaman maalauksen lahjoiksi tyttöystäväni sukulaisille. Eräällä heistä sattui olemaan syntymäpäivä ja tyttöystäväni isosiskolle syntyi tyttölapsi, jolle tein valokuva kollaasin. En käynyt tänä aikana Kiinassa varsinaista oppikoulua, mutta kävin sitäkin rankempaa elämän koulua.

6.7 Tunnelmat puolen vuoden jälkeen

Hyvin moni asia Kiinassa on erittäin inspiroivaa, mutta samalla kaikki kohina ja meteli ja ympärillä oleva hälinä häiritsevät minua ajattelemasta. En pystynyt keskitty-

mään monestikaan, kun kohta piti olla jo syömässä tai tekemässä jotakin muuta. Puoli vuotta Kiinalaisessa perheessä oli erittäin mielenkiintoinen kokemus kaikkine pienine yksityiskohtineen, kuten naapurin hullun naisen osoittelut ja erään pienen tyttölapsen ystävällisyys minua kohtaan. Jos saisin valita uudelleen, en tekisi mitään eritavalla vaan nauttisin täysin siemauksin. Olen täysin haltioitunut siitä kaikesta mitä Kiina minulle tarjosi, en eläessäni voinut kuvitella miten paljon se olisi minulle voinut antaa. Vaikka en kehittynyt teknisesti tai oppinut uusia tapoja maalata kerroksien kautta, koin ja opin kaikkea uutta itsestäni ja ympäröivästä maailmasta. Kiina on tehnyt minuun vaikutuksensa, vaikka se on täynnä hälinää ja sekasortoa, on se silti erittäin dynaaminen ja täynnä mahdollisuuksia. Se elää ja hengittää, sekasortoon täytyy vain hypätä mukaan.

6.8 Paluu kotiin ja kouluun

Palasin Suomeen tyttöystäväni saatua viisuminsa pyrkimyksenä päästä naimisiin ja tekemään lopputyötä. Hääpäivämme oli joulukuun kahdeskymmenesensimmäinen ja sen jälkeen pystyin keskittymään täysin opinnäytetyöhöni. Enää ei tarvinnut surra ja ikävöidä kun hän oli nyt kanssani Suomessa. Suurin asia, jonka annan vaikuttaa itseeni taiteilijana, ovat murheet. Jos puolisoni ja minun välimme ovat syystä tai toisesta hieman epätasapainoiset, en pysty keskittymään mihinkään ja taiteen tekemisestä ei yksinkertaisesti vain tule mitään. Haluan, että ensin asiat ovat kunnossa hänen kanssaan ennen kuin lähdän koululle. En pysty keskittymään, jos jokin asia jää aivoihin pyörimään vaan se täytyy saada ulos tavalla tai toisella, aina asiat eivät kosketa puolisoani vaan ne voivat olla mitä tahansa maan ja taivaan väliltä, rahahuolia tai perhehuolia. Suurin haaste minulle olisi opetella kestämään vaikeita aikoja paremmin ja tämä puoli vuotta todellakin on ollut kiireistä ja raskasta aikaa kaikkine paperisotineen ja lopputyötehtävien kanssa. Monta asiaa tapahtui yhtä aikaa, mutta aikaa niiden käsittelyyn jäi vain vähän.

6.9 Lopputyö

Aloitin lopputyöni työstämisen pikaisesti palattuani Suomeen. Ensimmäinen ongelma, joka tuli vastaan oli ideoiden puute. En tiennyt mistä tehdä ja mitä tehdä, aloin etsimään sopivia teemoja lopputyölle ja en niitä juuri löytänyt ennen toista taiteilijakritiikkiä. Tein yhden maalauksen, josta ei järin tullut positiivisia kommentteja ja he pyysivät minua hakemaan entisiä töitä. Vanhoissa töissäni oli suurimpana toistuvana teemana eläinhahmot ja niistä taiteilijat pitivät ja täten he palauttivat minut takaisin vanhoihin piirustuksiini ja niiden maailmoihin. Nopeasti aloin ymmärtää itsekkin, että miksi olin yrittänyt luoda jotain tyhjistä kun minulla oli jo niin hyvä pohja valmiina. Minulle tuli halu luoda jotain vaikuttavaa ja aloin vanhoja maalauksia kuninkaista ja keisareista. Törmäsin Napoleonin kruunajaiset –maalaukseen Jacques Louis Davidilta, jossa oli äärimmäisen hyvin luotu tilan tunne ja jäsentely. Aloin pyöritellä tuota kuvaa päässäni ja sitten tuli idea, että käyttäisin koko maalausta pohjana minun omalle maalaukselleni. Halusin ottaa rungon Napoleonin kruunajaisista ja muuntaa kaikki taulussa olevat henkilöt eläimiksi. Saimme vaimoni kanssa kannettua raskaat rimat koululle pitkän kävelyretken jälkeen ja seuraavana päivänä aloin jo työstämään kangasta.

Jo pelkästään maalauspohjan luonti oli työlästä, en ollut ikinä edes ajatellut että tekisin jotain niin suurta kuin mitä olin nyt tekemässä. Tarkoitukseni oli saada yhden suhde viiteen maalaus alkuperäisteoksesta, joka on noin yhdeksän metriä kertaa kuusi metriä. Sain kuin sainkin maalauspohjan tehtyä ja siinä se oli kahden maalaustelineen varassa majesteettillisesti loistaen valkeudellaan ja ikävällä tavalla koollaan. Tunne, että olin nielaissut liian ison palan tuli monen monta kertaa ja vieläkin minusta tuntuu siltä, että olisi ehkä pitänyt tehdä useampi pienempi kuin yksi suuri. Toisaalta en ollut tehnyt noin isoa ja nyt tiedän paremmin mihin kykenen ja missä ajassa.

Maalausvaihe itsessään oli erittäin miellyttävää, pidin eläinhahmojen rakentamisesta maalaukseen mielenkiintoisena ja haastavana. Ensin piti löytää hahmon taustasta jotain, mikä antaisi jonkinlaista kuvaa minkälaisen eläimen hänestä teen. Usein päädyin tekemään valintani vain ilmeen ja olemuksen perusteella, koska tarvittavia taustatietoja ei ollut helppoa löytää. Päähahmoksi olin ensin ajatellut karhun ja seurannut samalla kaavalla koko Napoleonin perheen suhteen, kaikista olisi tullut eri karhu –lajeja. Kun maalaus alkoi näyttää valmiimmalta, ei karhu enää is-

tunutkaan kuvaan haluamallani tavalla. Tulin siihen tulokseen, että karhu oli vaihdettava ja Napoleonin paikalle tuli sika. Tämä muunsi hyvällä tavalla koko maalauksen sisältöä, ennen teoksella ei juuri ollut minkäänlaista suurempaa viestiä mutta asetettuani sian vallan keskipisteeseen sain liitettyä maalaukseni rahanvaltaan. Pidän lopputyötäni argumenttina rahanvaltaa vastaan samalla kun pidän sitä leikkimäisenä teoksena, jossa eläimet ovat korvanneet ihmiset ja eläimet juhlivat omia juhliiaan. Aloin jatkojalostaa ideaa ja lisäilin monia rikkauteen ja talouselämään liittyviä asioita maalaukseen,

nimeksikin muodostui ”Sikamaisen kalliit juhlat”.

Kun lopputyönäyttelyyn Kaapelitehtaalla oli vain kaksi viikkoa ja taulun vielä ollessa kesken en

juuri hätääntynyt vaikka olisi ehkä pitänyt. Jatkoin ahertamista aamusta iltaan samalla, kun olin taistelemassa vaimoni paperiasioiden kanssa.

Tätä jatkui viimeiseen hetkeen asti, vietin kaksi päivää ja yhden yön Kaapelitehtaalla maalaamassa työtäni loppuun. Monet naamat jäivät yksinkertaisiksi, mutta samalla hyvin vapaalentoisiksi. Olin tyytyväinen työhöni vasta tuntia ennen kuin näyttelyn piti olla valmis vastaanottamaan mediatyöntekijöitä. Illalla meillä oli hienot avajaiset ja tauluni sai hyvän vastaanoton, pääsin jopa antamaan eräälle henkilölle nimikirjoitukseni. Kaikki puserrus oli sen arvoista ja voin sanoa olevani tyytyväinen siihen mitä sain aikaan, tiedän nyt mihin kykenen ja mihin en. On hyvä tietää rajansa ja takuulla en halua samanlaisen kiireen toistuvan kuin tämänkertainen Kaapelitehtaalla viimeisen yön ”vernissaaminen”.